

vet kan ikke siges at være forfaldet, før der er opstået en skade.

Fristen løber i disse tilfælde fra det tidspunkt, hvor de følger, der kræves erstatning for, har vist sig på en sådan måde, at skadelidte havde rimelig anledning til og mulighed for at rejse et – eventuelt foreløbigt – erstatningskrav. Som eksempel kan nævnes senskader efter en piskesmældslæsion.

Den nøjagtige fastlæggelse af begyndelsestidspunktet efter § 2, stk. 4, vil imidlertid i disse tilfælde på grund af suspensionsreglen i § 3, stk. 2, sjældent have selvstændig betydning. Hvis skadelidte var i undskyldelig uvidenhed om de omstændigheder, der begrunder erstatningskravet, indebærer § 3, stk. 2, at begyndelsestidspunktet udskydes til det tidspunkt, da skadelidte fik eller burde have fået kendskab hertil. I medfør af § 3, stk. 3, nr. 1 og 2, udløber fristen dog ved personskade senest 30 år regnet fra den skadevoldende handlings ophør og ved anden skade senest 10 år fra det samme tidspunkt.

Til stk. 5

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5, 1. pkt.*, indeholder en undtagelse fra stk. 1. I tilfælde, hvor fordringshaveren på grund af skyldnerens misligholdelse eller en særlig opsigelsesadgang kunne kræve opfyldelse før et aftalt forfaldstidspunkt, men hvor fordringshaveren ikke udnytter denne mulighed, skal forældelsesfristen – i modsætning til, hvad der ville følge af § 2, stk. 1 – først begynde at løbe på det aftalte forfaldstidspunkt.

Bestemmelsen vil således have betydning i tilfælde, hvor en bestemt forfaldsdag er aftalt, men hvor der foreligger omstændigheder, som gør, at kreditor *kunne* kræve opfyldelse på et tidligere tidspunkt.

Som eksempel kan nævnes det tilfælde, at en betalingsforpligtelse i henhold til et pantebrev er misligholdt, men hvor kreditor vælger ikke at gøre brug af sin beføjelse til at forlange hele restgælden indfriet. Et andet eksempel er det tilfælde, at kreditor efter aftalen – således som det er almindeligt i pengeinstitutternes lånedokumenter – har mulighed for under visse omstændigheder at opsiges gælden, men ikke udnytter denne opsigelsesadgang.

Reglen vil som nævnt indebære en undtagelse fra § 2, stk. 1. Bestemmelsen i § 2, stk. 3, berøres ikke af § 2, stk. 5, da stk. 3 angår fordringer, som *opstår* ved misligholdelse, f.eks. mangelskrav.

Det bemærkes, at en lignende undtagelse fra hovedreglen i § 2, stk. 1, uden udtrykkelig bestemmelse herom kan tænkes i visse andre tilfælde, f.eks. i en erstatningssag, hvor der kunne kræves acotobetaling for

svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste, men hvor dette ikke sker, fordi kreditor afventer opgørelse af det endelige krav. Der kan således ikke drages den modsætningslutning fra den foreslåede § 2, stk. 5, at en lignende undtagelse er udelukket i andre tilfælde.

Hvis fordringshaveren udnytter muligheden for at kræve betaling før det aftalte forfaldstidspunkt, skal fristen efter *stk. 5, 2. pkt.*, regnes fra det tidspunkt, til hvilket opfyldelse herefter kan kræves. Dette ville uden særlig bestemmelse herom følge allerede af hovedreglen i § 2, stk. 1, men det foreslås at medtage en udtrykkelig regel herom.

Til § 3

Det foreslås, at grundtrækkene i den ordning, som i dag gælder for de fordringer, som er omfattet af 1908-loven – dvs. en forholdsvis kort frist, der kan suspenderes ved utilregnelig uvidenhed om kravet, kombineret med en længere absolut frist – bevares og gøres til det almindelige udgangspunkt, dvs. således at dette system som udgangspunkt også anvendes på de fordringer, som efter gældende ret alene er omfattet af Danske Lov 5-14-4.

Det foreslås således i § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, at den almindelige forældelsesfrist fastsættes til 3 år fra forfaldstidspunktet, og i stk. 2, at denne frist ved ukendskab til fordringen eller skyldneren skal kunne suspenderes indtil det tidspunkt, da fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab hertil, men at forældelsesfristen højst kan være 10 år fra forfaldstidspunktet, ved erstatningskrav i anledning af personskade og miljøskaadekrav dog 30 år, jf. stk. 3.

Til stk. 1

Ved bestemmelsen ændres den korte forældelsesfrist fra 5 år til 3 år, og denne frist gøres samtidig til lovens hovedregel, hvilket er ensbetydende med en ændring i forhold til gældende ret, hvorefter den 20-årige frist efter Danske Lov i princippet er udtryk for den almindelige forældelsesfrist.

Fristen på 3 år vil gælde, medmindre andet følger af andre bestemmelser. Det vil sige, at der for fordringer omfattet af loven vil gælde en frist på 3 år regnet fra forfaldstidspunktet i alle andre tilfælde end nævnt i §§ 4-14.

Forslaget indebærer i forhold til gældende ret en forkortelse af forældelsesfristen fra 5 år til 3 år for de typer af krav, der hidtil har været omfattet af 1908-lovens § 1, stk. 1, herunder almindelige regningskrav. I forhold til visse krav, som hidtil alene har været omfattet af Danske Lov 5-14-4, og som ikke foreslås omfattet af en af særreglerne i forslagens §§ 4-14, indebæ-